

M A G Y A R
K U R I R

MDCXCIX-dik

ESTENDÖRE.

D. DECSY SÁMUEL

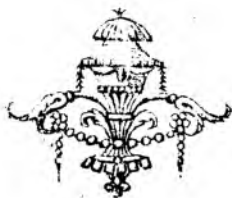
ÉS

PÁNTZÉL DÁNIEL

ALTAL

IV. FERTÁLY ESZTENDŐ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B É T S B E N,

1799.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 27.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Octobernek 1-ső napján,
1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

Arról a' dologról, a' mit a' közelébbi Ujj-
ságunkban egy pár sorsal említettünk volt, hogy
Lovasság' Generálissa *Melas* a' Frantziákat *Coni*'
környékénn erőssen meg-verte volna, az ólta a'
Bétsi fő Hadi Cancellária egy *Extrablatt*ban a'
következőket hirdette-ki: —

„Minekntánna Gen. *Melas* a' kémeknek meg-
syező vallás-tételeikből által láta volna azt,
hogy az ellenség a' *Stura*' völgyénn számosan
gyülekezék özléze, és segítő csoportokat gyüly-
tsön magához: ehezképpell Gen. *Melas* is még
seinten *Gottesheim* Generáliss 7 Batalionokkal

és egy Dragonyos Regimenttel ezen völgynek végeihez el küldötte, olyan rendelést adván elibe, hogy *Fossano* és *Savigliano* között alkalmas helyre szálljon, és onnét az ellenség' mozgulásait szoros szem-ügyenn tartsa. —

„Az ellenség itt a' mi szélső posztjainkat, nevezetesen az ő jobb szárnyok felől, Sept. 14-dikénn valósággal meg is támadta; hanem, mint-hogy nevezett Generálisunk, a' szélső posztok vezérlésére kivánlató tapasztalásnak haszonra való fordítása mellett, a' környéknek természeti minemüségét is szorosan ismérte: az ellenség ehez képest az ő nagyobb ereje mellett is nem volt oly állapotba, hogy ezen két nevezetes pontokat, *Fossanót* és *Savigliánót*, el-foglalhas-sa. —

„Minthogy azonközben az ellenség még több segítő tsoportokat is gyűlytött magához, és az itt álló ellenséges sereg már 15000 emberekre szaporodott volt: ennek meg-gondolása, 's egy-fzersmind az is, hogy ez a' környék itt mindenütt keresztül-kasul árkolva és bokrokkal el-borittatva lévén, a' mi népünk a' nagyobb számu ellenséges seregtői könnyen meg-kerültethetett volna, arra határozták *Gottesheim* Generális, hogy magát a' táborhoz közelébb buzza; a' mint is hogy ő, *Savigliánót* még azon elfve felé, *Fossanót* pedig ejfél után, oda hagyja. —

„Ily környülálások között érkezett-meg *Gen. Melas* a' táborral Sept. 16-dikánn *Asti* és az után *Alba* felől, *Bra* mellé; és noha nem gyanittatható is az, hogy népünket ezen fekvésében az ellenség az ő fenn említett tsoportjával megtámodni mérélné: az a' környülállás mindaz-által, hogy az ellenség a' *Stura* völgyében özfze gyülekezett, hogy magát gyanitható-képpen, a' *Pignerolé* mellett fekvő ellenséges tsoporttal, és azzal a' tsoporttal is, a' melly a' *Genuai* vidékekről *Piemont* felé vette utját, özfze tsatol-

ni szándékozna, figyelemeteffé tette *Melas* Generális; ki is ehez-képpell meghatározta, hogy, minekelülte az ellenség a' maga tzeljának elérésére idot nyerhetne, ezt, a' *Stura* völgyében a' többektől el-izakafítódva fekvő és igen előre nyomúlt ellenséges tsoportot, meg-támadja. —

Egy ezen tzelhoz mérseklett része tehát táborunknak két izakafizokra olztattatván, útnak indítottak, olyan parantsolattal, hogy egyik az O.izág-útann *Savigliano*, a' másik pedig *Fossano* felé tarison. —

„A' *Fossano* felé útazó izakafizt Gen. *Kray*, a' másikat pedig Gen. *Melas* vezérelte. —

„Ezen két izakazok dél-előtti 11 orakor indultak meg a' táborból, és estvéli 5-tődfélkór érkeztek a' ki-rendelt helyre; *Saviglianó*nak megtámadtatasa 5 orakor kezdődött-el. Ezen izakafiznak a' *Fürjtenberg* és *Stuart* Regementjeik formálák leg első tsoportját, s-mindent el követtek, a' mit csak egy vitéz és hőrosi bátorsággal bíró feregtől várni lehetett. Az Obersterjeik ezen két Regementeknek Gr. *Auersberg* és *Weber*, valamint minden más több Stáb-tifztek, példáját mutatták a' izemélyes bátorságnak és el-tökelleitségnek. Az ellenség azonban nagy alkalmatlággal védelmezte magát, és tsak azután vesztette-el a' rendet, minekátána Flügel-Adjutás Májor *Brusch*, a' Gen. *Melas*' parantsolatjára, a' *Stuart* Regementjének egy Batallionnyával és a' *Lobkowitz* Dragonyolainak egy Tzugjával, igen alkalmatosan az ellenségnek jobb izárnyára tsapott, a' mely is ekkór, két ágyuit hátra hagyván, a' *Maire* vize felé kezdette futását venni. A' bal izárnya azönközben az ellenségnek még mind védelmezvén itten magát, ez ellen a' *Schiafinatti*' Granatéros Batalionnya rendeltetett-ki, a' mely is pengő muzsika-szó mellett és egy lövés nélkül, tsak bajonéttokkal rohánván néki az ellenségnek, ez ily módon min-

denütt meg-verettetett, hátra-nyomattatott, 's a' miéink az ő előbb el-hagyott *Saviglianói* poszt-jokat, ismét el-foglalták. A' bé-következett éjj-szaka nem engedte a' miéinknek, hogy az el-szélesztett ellenséget üzőbe vehették volna. — Azonközben olyan hirt vett *Fossano* felől is G. *Melas*, hogy itt is jó következással koronázta-tott légyen meg a' Gen. *Kray*' vezérlése alatt a' miéink' probája; melyhez képpost az ellenség *Fossanót* is még azon éjjel ki-üressítvén, oda a' miéink más nap' reggel bé-szállottanak.

„Itt *Fossanónál* az *Alvintzy* és *Huff* Rege-mentek tettek leg többet a' tsatának szerentsés végződésére; és Gen. *Kray*, Gen. Báró *Seckendorfnak*, a' ki az Avangardát vezérelte, 's-en-nek alkalmatosságával a' lábánn egy sebet ka-pott, vité ségét, bé-látását, és böltséffégét, va-lamint szintén a' *Schrökinger* és *Adorian* Obers-tereknek' felette d' tséretes magok viseletjeket, eléggé nem magasztalhatja.

„Az ellenség' vesztsége 1000 holtakból és sebessékből, és 900 el-fogattattakból állott: és még sokkal többől fogott volna állani, ha a' bé-következett éjjszaka, a' rend nélkül futó ellenség-nek, szolgálatjára nem lett volna. — „A' mi vesztséünk, 92 holtakból, 528 sebesekből, és 63 nem-találtatókból, mind együtt 683 emberekből, állott.

„Majd ugyan ezen időben, ugy mint Sept. 15 dikénn nyomult *Pignerolo* mellől egy számos ellenséges csoport *Airasco* felé is elő, a' hol né-künk egy kistsív, gyalogságból és a' 7 dik Hu-fzár Regimentből álló csoportunk állott; a' mely-nek szélső posztjait vizsgálva is nyomta ugyan: hanem, a' mikor onét *Scalengához* közelíteni kezdett volna, 's már az ország-út mellett fron-tot formáló k zlett, és sok Vadászokat előre küldött volna, ötöt a' feljebb említett Hufzár Re-

gementnek Oberstere 's.egyszersmind az egész tsoportnak Komendánsza *Schauroth*, egész egy kártáts-lövésnyire közelíteni meg-engedte, az után a' miéinkkel lévő 6 ágyukból reá tüzelteni kezdett, 's.egyszersmind a' Hufzáróknak is egy szárnyával, az ő bal szárnyára vágatott, oly hatasoson, hogy ezen ellenséges tsoport is, noha az éjjelnek bé-következéséig folytatott tsatázás után, magát egészfzen vizsgálta vonta, mely által Oberster *Schauroth* oly állapotba helyheztedődött, hogy előbbeni szélső vigyázó helyeit ismét elfoglalhatta. —

„Ezen expeditziót, a' melyben 400 meg-öletett és sebbe esett emberekbe telt az ellenség' vesztése, maga az ellenséges fő vezér Gen. *Championet* fogta vezérelni: 1 Kapitánnya, 1 Hadnagya, 2 Strazsamesterjei, és 40 köz-emberei, estek fogságra. —

„A' mi vesztésünk ezen alkalmatossággal, nem feles vólt: az ellenség' vesztésének ellenben, minthogy kártáts-ágyuink jól tzeosztattak, és lovas tsoportjaink az ellenség közzé fürgén bé-vágtak, nagyobbnek kellett lenni. —

„Az ezen alkalmatossággal meg ditsértettek között, név szeréat elő hozattatnak, az említett 7-dik Hufzár Regiment' Májorja Gr. *Montecuculi*, és az *Erdödy* Hufzárók közzül fő Hadnagy *Warga*, 's-több mások.

Olofz Ország.

Még *Novi* mellöll így irt volt egy Cs. Királyi tizt, tsak hamar az ott folyt véres ütközet után: —

„A' Frantzia tiztek, a' magok tsoportjaiknak egyik szárnyaikról a' másra nyargodozva, meg szünés nélkül kiáltozták, hogy: ma nékiek vagy gyözniek, vagy meg halniók kell. — „Mi (így szoll ez a' Cs. Kir. tizt), egy leg igazibb érte-

lemben vétetett kétségbe-esett sereggel, kentele-
nítettünk viaskodni, a' ki azért akart ki rontani
a' bértzek közzül, rész szerént, hogy *Tortona*
várát az ostrom alóll fel-oldozza, rész szerént
pedig, hogy jól lakhassék egyszer, a' mit tsele-
kedni t. i. már néhány hetek óta nem volt mód-
ja. Az ő frontjaik' hátok megett, pálinkával ter-
helt ölvérek' állottanak, a' mely bővön oszto-
gattatott-ki a' katonák között. *Ausiriai* és *Orosz*
bátorság kivantatott arra, hogy egy ily kétség-
be-esett tábor, 4 vers-béli hijaba való meg-tá-
modtatás után is, meg veretethessék. — Lovaik
és izamaraik nem lévén elégséges a' Frantziák-
nak, a' mi el-fogattatjaink kenyszerítették a' Fran-
tzia sebeseket *Génuai* felé vizliza hordani: ha-
nem az után, gondolható képpen azért, hogy
nem vólt mivel tartsák őket, a' mi el-fogattat-
jainkat, tsak egy *recepisséért*, mind vizliza bo-
zsátották a' Frantziák." —

Mekkora lehetett a' *Génuai* vidékeken az
éhség, meg lehet tsak ebből is eléggé itélai, hogy
a' *Novinál* el-fogattatott Frantziák a' magok val-
lás tételek szerént már néhány napok alatt nem
ettek volt kenyeret, lavaikat is pedig tsak a'
füvonn és fák leveleivel táplálták. — „Ha né-
mely *Olosz* születésü szökevényeknek hinni lehet,
a' kik nagy izámmal pártolnak hozzánk által a'
Frantziáktól, ezek, a' *Novi* mellóll való vizliza-
takarodás' alkalmatosságával, oly nagy éhséget
kentelemtettek szenvedni, hogy lovaikat nyuz-
ták és eték — a' katonák, már sem tisztjeikkel
sem Gónerálissaikkal nem gondoltak, hanem va-
lanint a' *Commilláriusokkal*, szintugy bántak
ezekkel is — fegyvereiket el-bányták, és, kezei-
ket logászva, futottak haza felé: hanem az *Alpe-*
sekenn, *Gen*, *Championet'* által ismét özlize fog-
dóltattak."

Batava Respublika.

Mely hathatóson, dolgoztanak légyen az Anglusok Aug. 27 dikénn és Sept. 10-dikénn ezen Respublikának ismét a' régi Szövetséges Belgiummá való világi-tormálásánn, már néhány-izór elő-bezéllettük. Említett érdemelnek meg a' következő, noha már régitske, környülállások is: —

Leg erősebben meg-illetődtek a' kormány mellett ülő Batavusok az ő majd egész hajós seregeknek az Anglusok' kezere lett jutásánn. Képzelni lehet, mely indulattal olvasták az ő Directoriumjok és Kép-viselő Tanácsaik az Admirá-Story' tudósításaiból az e'-féle meg-jegyzéseket, hogy t. i. a' *Hollandus* Matrozok az Anglus hajók' közelítésekör, egész ágyu-töltéseket lármás öröm-kiáltások között hajgáltak-ki a' tengerbe, 's hogy ugyan ezen Matrozok, mikor látták volna, hogy némely tífzijeik még azon tanakoznak, hogy magokat az Anglusok ellen védelmezzék, 7-tet közzüllök azonnal a' tengerbe vetettek, a' kik közzül 6 tot tsak ugyan ki-fogtak a' vízbül életben az Anglusok, 's-több e'-félék.

A' Sept. 10 dikénn az *Alkmaari* hadi lineánál folyt igen véres ütközetről, már most világosabban és környülállásosabban ezeket írhatjuk: —

„Hágából Sept. 14-dikénn: — „A' Frantzia és Batavus egyesült seregek' tsatázása 10-dikben, az Anglusokkal a' leg hevesebb volt; reggeli 4 orakór kezdödvén dél utánni 5-tig tartott; már még hajnali 3-kór levelet irt a' fő vezér Frantzia Gen. *Brüne* a' Batavus Directorokhoz, oly jelentéssel, hogy ő azon izempillantatban minden felell meg tamadni készül az Anglus seregeket. A' bal izárnyát az egyesült seregek, a' hól tsupa Frantziák voltak, t. i. 7000 embereket, G. *Vandam-*

me, a' tábor' derekát, melyet a' *Gröningából* jött Hollandusok formáltak, Gen. *Dumonceau*, a' jobb szárnyát pedig, a' hol a' *Hágaiak* állottanak, Gen. *Daendels*, vezérelték. Az egész egyesült Frantzia és Hollándus sereg, 26 ezer emberből állott. Az elsők ezek közül, *Petten* és *Campe* felé rukkoltak, a' hol magokat az Anglusok mind az ugy nevezett *Zype*-töltösse előtt, mind magán a' töltésenn, mind pedig a' töltés megett, leg keményebben el-sántzolták volt. Itt eleinten erőt vett volt (irja a' *Hágai* tudosító) a' mi bal szárnyunk; már a' töltés előtt lévő battériákat és sántzokat is el-foglalta volt, hanem a' töltés előtt, az Anglusoknak árról tétett kemény agyuzásfok, és két Anglus Fregátoknak a' portokra szolgáló szakadatlan tüzelése miatt, meg nem állhattott. Ez a' szakasz fok kárt vallott. A' többek között 30 Granatérosok, a' kik ufzás által próbáltak a' tsatornánn a' töltésre kereftül rontani, és ott egy battériát el-foglalni, mind egyig oda vefztek. Itt kapott a' nem rég ide érzezett Frantzia Generál *David* is halálos sebet. A' táborunk' dereka sem vólt szerentsébb, a' hól Gen. *Dumonceau*, noha már néhány Auglus szélső sántzokat el-foglalt volt, két batalionoktól illendően nem segítettvén, az el-nyert sántzokat hasonló-képpen oda hagyni kényszerítettet. A' Gen. *Daendels*' vezérlése alatt lévő jobb szárnyunknak próba tétele, egészzen semmire kellő volt, mivelhogy az egyik része az egész rendet el-vefztette, a' más része pedig, még tsatába sem elegyedett. Vefztésünk, szorosan meg nem határozthatatik: de igen feles volt; minthogy a' fő vezér *Brune* maga, a' Frantziák vefztését 650, a' Hollándusokét 450, mind együtt 1100, sebbe-esett emberekre telzi. Félő, hogy holtjaink' száma is fel-telik ennyire. — "

„Szükség (szoll továbbá a' tudósító) hogy mind főkevényeink, min pedig egyéb kötelességeik ellenteseledők, szoros rá-mára vonattassanak: a' 6-dik Brigadának 2-dik, és 3 dik Brigadának 1-ső batalionya, már vissz-a küldettek a' tábortól. Egy Al-tiszt, azért, hogy a' tábor megett rossz híreket terjesztett-el, *Alkmaarban* már meg-lövöldöztetett, 50 emberek pedig a' Gen. *Daendels'* szakaszából, azért, hogy elszaladállok közben sok házakat fel-prédáltak, *Alkmaarban* hadi Itélő-szék' elibe állítottak. — „Most már mind két Fél az ujj segítséget, az Anglusok t. i. az Oroszokat, a' Hollandusok pedig a' Frantziákat várják, és azonnal ismét nagy tsatát lehet vélni. —

„Gen. *Daendels*ről azt mondják, hogy egy vak-lövést kapott volna a' 10-diki tsatában, de bizonyolt nem lehet tudni felöle. — „A' Gen. *David* fejit egy kártáts golyobis érte, és az egyik karjának alsó része, egy ágyu-golyobis által szakasztatott ketté. — „Az Anglusok' vesztese ez úttal nem lehet, a' Frantziákéhoz és Hollandusokéhoz hasonlítottva, igen nagy, minthogy ezek lévén a' támadók, amazok tsak a' battériák megöll, és tsak ágyu-tűzzel dolgoztak.

Alkmarból, Sept. 11-dikénn: — „Ha mind a tsoportjaink (igy szoll egy Hollandus Ujjsag-le-vél) a' tegnapi tsatázásban kötelességeiket megtették volna: győzedelmünk nem lett volna kétséges. De bosszankodva fogja hallani a' nemzet, hogy a' *Batavus* fegyvereseknek egy része, magát, ezen nevezetre érdemlenné tévén, árulás vagy félelmesség által a' jó ki menetelt semmivé tette. Nevezetesen azon sántzoknak elvesztését, a' melyeket Gen *Dumonceau* már elfoglalt volt, egy Batalion okozta. Ez már vissz-a is küldetett a' tábortól, és 14 tiszték 's-köz

emberek, a' kik a' meg-szaladásra az első jelt adták vólt, már meg lövöldeztettek.,,

Gen. *Brunc*, a' Batavusok' Directoriumához —
Alkmaarból Sept. 11-dikénn: — „

„Hazafi Directorok! A' tegnapi tsatázás re-
ánk nézve végződött volna szerentsésen, ha min-
den csoportjaink egy formálog meg-tették volna
kötelésségeiket. Akár mi lett légyen ennek az
oka, elég hozzá, hogy előbbeni fekvéseinket
meg-tartván, némely újabb posztokat is foglal-
tunk, a' melyek közelébb fekülznek az ellenség-
hez. Vagynak oly csoportjaink is, melyek jól
viselték magokat, és ezekben talátnak oly em-
berek, kik név szerént meg-neveztetödni vitézsé-
gékért meg érdemlik. Mihelyelt az Ofztályok-
tól a' tudósítások bé-érkeznek, meg fogom irni
néktek az olyanokat, a' kik dítséretet érdemel-
nek. A' semmire-kellöknék ei kell távozni a' tá-
bortól, mely meg-esvén, reméllem, hogy jó vég-
gel fognak iparkodásaink meg-koronáztatni.“

A' hadi szállásról Sz. *Pancrasból*, Sept. 12-dikénn
estve: — „

„A' Gen. *Daendels'* fő hadi szállása itt va-
gyon, mely annak bizonyysága, hogy ő másfél
órányival előbb rukkólt. Itt vagyon *Frantzia*
Gen. *Barbou* is. A' tsalárd lármá, a' mely a'
félelmes híreket okozta vólt, már ki-tanultatott,
hogy mi vólt légyen. A' Gen. *Daendels'* hátulsó
szakaszánál egyfzer tsak hirtelen ez a' kiáltás
kezdett hallatni: *Ezek Anglusok; minket körül*
keritenek! melynek hallására a' gyalogságnak
egy része meg-futamodván, nagy rendetlenséget
okozott. Egy Strázsamester már meg lövetett;
több Stáb- és Fő- tisztek áreltomba vagynak;
egy Hadi Itélö-szék, hozzá fogott a' tábor' jobb
szárnyánál az inquiráláshoz, &c.,,

A n g l i a

A' Londonból jött levelek Sept. 13-dikáig fzollának. Lehetetlen elegendően le-írni, azokat az örvendetes illuminátziókat, ágyuzásokat, 's-minden a'féle vigasságokat, a' melyeket a' majd csak egy pár napok alatt oda érkezett sok gyözedelmi hírekkel telyes Udvari rend kívül való Ujjasg levelek (*Extrablattok*) gerjesztettek. — A' *Tippo Saib* Napkeleti Indiai Fejedelem' tökéletes meg-gyözettetése; az ő fő lakó várossának *Seringapatnam*nak, egész ott lakó Familiájának, kintseinek, az Anglusok' kezére való jutása; a' *Hollandiába* való fzerentsés ki-fzállás; azok a' *Nelson* Admirálifól a' Nápolyi kikötő-helyből érkezett tudósítások, a' melyek fzerént ez a' Királyi birodalom a' Frantziák kezéből ki-vétetvén, előbbeni állapotjára ismét visszfa-állította; így szintén az *Austriai* és *Orosz* egyesült seregeknek *Novi* mellett a' Frantziákonu vett gyözedelme — mind ezek az örvendetes dolgok, ugy mondván csak egy parnapok alatt adattak különös Udvari tudósításokban tudokra a' *Londoni* lakosoknak. A' *Hollandiába* lett ki-fzállásnak hire, egy este érkezett-meg a' *Londoni* Admiralitáshoz, 's-még azon estvéli 9 orakor, mely itt ritka történet, mind az Artilleristák' seregénél, mind pedig a' *Tower*ből, hafogatták az ágyuk' dörgései a' levegőt. — Hanem mind ezekről a' jövő postánn bővebben fogunk írni.

Az Anglus seregek vesztése Aug. 27-dikéan, a' *Helderre* való ki-fzállás' alkalmatosságával, a' feljebb említett Udvari tudósítások fzerént, ennyiből állott: Oberstlieutenant *Smollet*, 2 más fő-, és 4 al-tisztekkal, 's-még 31 köz emberekkel együtt, el-estének. Meg-sebessedtek, Gen *Pulteney*, Oberst. *Macdonald*, *Hope*, *Murray*, 's mások, mind együtt 18 fő tisztek, 24 al-tisztek -

335 köz emberek: nem találtatták 26 köz emberek. Valami 20 emberek, kik közt tisztek is voltak, a' ki-szállás-közben a' vízbe veszttek.

A' mi *Tippo-Saib* Fejedelmet illeti, míg az *officialis* tudósításokat az ő esetéről közölhetők a' Kurir olvasóival, előre röviden ezeket írhatjuk: — Az ő lakó várossát *Seringapatnamot*, *Harris* és *Stuart* Anglus Generálisok, Május 4-dikénn vették-meg a' le-rontott fal' nyílásánn való bé-rohanás által; maga *Tippo-Saib* is ezen bé-rohanás közben öletett-meg; holt teste a' bástyánn a' több meg-öletettek között találtatott-meg, és az után hozzá-illő tisztelleggel el-temetetett; az ő egyik fia, a' melyik az utóbbi hadakozás' alkalmatosságával Lord *Cornwallis*nál kezességet viselt, magát *Seringapatnam'* várának kapujában adta mostan ismét fogságra; a' többi fiai is *Tippo* Fejedelemnek, a' kik külömb-külobb helyekenn külömb-külobb *Indus*-tsoportokat vezéreltek az Anglus sereg-ek ellen, meghalván az ő Attyok' szerentséllenségét, magokat többire mind fogságra adták — mint mindezek, a' Gen. *Harristól*, a' Generál Gubernátorhoz Lord *Mornington*hoz *Madrasha*, küldetett *officialis* tudósításban, környülállásoson olvaslatnak.

Frantzia Ország.

Azon 5 Spanyol linea hajókról, a' mellyek eddig a' *Rocheforti* kikötő helyben mulattak, azt mondják a' Párisi levelek, hogy azok szerentsellen bé mentenek a' *Bressi* kikötő helybe.

Azok a' Generálisok, Generál-Adjutánsok, és több fő tisztek, a' kiket a' Párisi Directorium Hollandiába küldött, *September 11-ik* napján utaztak Brűszfelenn kereltül.

Egy Párisi közönséges levél meg hazuttolja azokat, a' kik azt költötték, hogy néhai *VI, Pius*

Pápa' testére eleven méz öntetett volna, és azt állítja, hogy azt a' vele együtt számkivetélt szentvedett Korinthiai Püspök, és a' Spanyol Követ bé balzsamoztatván, és fő papi köntösébe felöltöztetvén, ón-koporsóba helyhez tették, 's-ezt bé petsételték.

General *Bernadotte* hadi minifter, a' mostanában Frantzia fő vezérekhez küldött levelében ekként kívánta őket vigasztalni: „Elevenen érzem, *ugymond*, én a' ti szomorú állapotba lett helyhez tetéstekek, 's magam is nagyon sajnállak titeket; azt akarom mondani, jól tudom, hogy a' katonaság' táplálására szükséges dolgok ellopattak, el tékozoltattak, és hogy jó ruházat helyett, otsmány rongy adatott annak, jól tudom hogy zsóldjok el vonatott, a' lovasságra semmi gond nem vólt, az ispotályok el romlottak, az artilléria el adatott; egy szóval, jól tudom, hogy a' hadi szolgálatnak minden réizei zürzavarba vóltak. Hanem bizon az ármádia a' mostani Kormányfék' igalságos vóltába, ez bizonyosan meg fogja a' ti méltó panaszaitokat enyhíteni, a' zsold ki fog a' katonának fizetödni, elegendö elefég fog bé szereztetödni, a' lovasság jó állapotba tétetödni, az artilléria fel állittatni és el indittatni. Egy szóval, a' jó fundus szerentsébb folyamatot fog a' hadakozásnak adni. s. a. t.“ (De hogy fogja tellyesíteni ezen biztatlását *Bernadotte*, holott maga is ki tétetett Minifterségébül.)

A' 13-dik és 15-dik Septembéri, *Párisi* levelek, igen lármás állapotban írják lenni ott a' környülállásokat. — „*Bernadotte*, a' Hadi Minifter (igy szollanak ezek), és *Lefebvre*, a' *Párisban* fekvö seregék' vezére, le-tétettek, és az első helyébe *Marescot* Hadi-minifterré, a' második' helyébe pedig Gen. *Macdonald*, *Párisi* vezérré, neveztettek. Ez a' dolog lokaknak nem tettszik, mint p. o. Gen. *Jourdánnak*, és más hozzá hasonló

gondolkodásuaknak sem. A' *Salm* palotájában tartató popularis gyűlésnek, ülése volt 15-dikre virradó éjjel, a' hol az Öt-százak' Tanátsa béli Képviselők közzül is két százan voltak jelen, és reggeli 4 orakor olzlottak-el.

Gen. Jourdan az Öt-százak' Tanátsában hosszason beszélt, Sept. 13-dikán, a' hazát fenyegető veszélyekről: — „Már rég hogy veszélyt forral (igy száll) nékik ez árulás; a' szabadság mindenütt fenyegettetik, a' politikai gyűlések elnyomattatnak; a' Royálisták' öfzsze-esküvése orgánizálta magát, és anaak Commissiója Párisban vagyon; s-a' Képviselő Tanátsok mind ezeket még is halgatással nézik, &c. — Utoljára projectálta *Jourdan*, hogy decretálni kell: hogy a' haza veszedelembe vagyon, és hogy egy 9 személyekből álló Commissiót kell ki-nevezni, a' mely mondja-meg azokat az eszközöket, melyek által a' haza ki-ragadtathatik a' veszedelemből. — Igen heves vételkedésekre adott ez a' projectom alkalmatosságot, a' melyek néhány napokig folytak, míg végre voxolás által igazítódott-el a' dolog. Azok győzedelmeskedtek, a' kik azt vitatták, hogy még nintsen a' haza veszedelembe. A' *Jourdan*' projectoma ellen 245, mellette 171 votumok voltak. — Sept. 14-dikénn is hevesen beszélt *Jourdan*, a' midőn a' *Bernadotte*' és *Lefebvre*' le-tétetéseiket hántorgatta.

Magyar Ország.

Tek. Gömör Vármegyében, *Nagy-Röczen* lakó *Bartó András* Úrnak, Tek. Beregh Vármegyében lévő *Bilkei* Fiscalis pórziót, donatzió mellett, kegyelmesen conferálni méltóztatott Felsőges Úrnak.